

EESTI PATSIENTIDE ESINDUSÜHING

ESTONIAN PATIENT ADVOCACY ASSOCIATION

Ettepanekud tervishoiusüsteemi tulevikunägemuse töörühma eesmärkide kohta

8.10.2012

Lp. Sotsiaalminister Hanno Pevkur,

Täname Teid meie organisatsiooni kaasamise eest tervishoiusüsteemi tulevikunägemuse töörühma. Oleme kindlad, et patsientide arvamuse kaasamine aitab seatud eesmärke lahendada patsiendikeskselt.

Esitatud avalduses toote välja neli konkreetset eesmärki, millele töörühm peaks lahendusi otsima. Patsientide Esindusühing leiab, et antud eesmärgid on seatud liiga kitsalt ning pigem juhivad kõrvale tähelepanu struktuursete muudatuste vajadustest. Samuti ei saa öelda, et need eesmärgid oleksid seatud patsiendist lähtuvalt, mis on aga ülioluline patsiendikeskse tervishoiu ülesehitamisel.

Teeme ettepaneku kõigepealt kokku leppida tervishoiuteenuste riikliku paketi koostamise põhimõtted, kirjutades täpsemalt lahti, millistest põhimõtetest lähtuvalt saab patsient riigilt abi oodata ja millal mitte. Kindlate põhimõtete määratlemine on oluline sotsiaalse turvatunde tekkimiseks Eesti riigis ning kaotab olukorra, kus riikliku paketi sisu pidevalt väheneb või teenuseid kord paketti sisse, kord jälle paketist välja lülitatakse. Oluline on, et riikliku tervishoiuteenuste paketi koostamise põhimõtete alustalad peavad baseeruma inimõigustel, elukvaliteedi tagamisel ning inimelu ülimuslikkusel.

Teiseks teeme ettepaneku tellida uurimustöö, mille eesmärk on välja selgitada patsientide abi vajaduse ulatus ja selle liigid. Lisaks tervishoiuteenuste vajadusele peaks uurimustöö hõlmama ka sotsiaalteenuste reaalse vajaduse ulatuse, mis on oluline inimeste normaalse elukvaliteedi säilitamiseks. Täna hetkel puudub tervikülevaade patsientide reaalistest vajadustest. Seega ei ole olemas alusmaterjali, mida patsiendikeskse süsteemi korraldamisel peaks arvesse võtma.

Kolmandaks teeme ettepaneku teha põhimõttelised ümberkorraldused tervishoiu rahastamises. Toetame meedias kõlanud ettepanekut vabastada Haigekassa töövõimetuslehtede väljamaksmisest ja viia see kulu Töötukassa alla, samuti leida tervishoiuasutuste kapitalikuludele vahendeid riigi muudest tuludest. Vabanevat maksumaksja raha oleks võimalik kasutada elukvaliteeti tagava riikliku tervishoiupaketi koostamisel, mis aitaks rakendada patsiendikeskset lähenemist. Praegune patsiendi omaosalus on liiga kõrge, sellele on tähelepanu juhtinud paljud uuringud (k.a WHO uuring Eesti tervishoiu jätkusuutlikkusest). Leiame, et on aeg poliitiliste otsuste tegemisel kõrgetasemeliste uuringute nõuandeid kuulda võtta ja järgida.

Neljandaks teeme ettepaneku välja töötada meetmed olemasolevate ressursside tõhusamaks kasutamiseks ja teenuse kvaliteedi tagamiseks. Näiteks tuleb vähendada patsientide aja mõttetut raiskamist, s.h ebavajalikke vastuvõtte, uuringuid ja protseduure, hoides põhimõtet austada nii patsiendi kui arsti aega. Likvideerida tuleks olukord, kus patsienti hoitakse haiglas mitmeid päevi ilma põhjusega (nt meile laekunud kaebuste alusel võetakse patsient päevi varem enne operatsiooni haiglasse, kuigi esimestel päevadel mingeid uuringuid ega protseduure ei tehta) ning uurida põhjuseid, miks Eestis tehakse kordades rohkem teatud operatsioone ja protseduure kui mujal riikides (nt sapipõie ja pimesoole lõikused), nõuda arstide koolitamiseks kulunud raha tagasi arsti Eestist lahkumisel jmt.

Viiendaks teeme ettepaneku luua sõltumatu ja tõhus patsiendi kaebuste lahendamise süsteem, mille eesmärk oleks tekkinud patsientide kaebusi efektiivselt uurida, vigade korral teha ettepanekuid vigade vältimiseks tulevikus ning süsteemi puudujääkide ilmnmisel teha asjakohaseid ettepanekuid olukorra lahendamiseks. Vigadest ja kaebustest laekunud informatsioon on väärtuslik alusmaterjal süsteemi patsiendikesksuse saavutamisel. Selle ressursi kasutamata jätmine võib patsientidele tähendada jätkuvat kahju tekitamist.

Streigitagajärgede mõistlikuks kõrvaldamiseks teeb Patsientide Esindusühing streigikorraldajaile ettepaneku streigi ajal ärajäänud uuringute, vastuvõttude ja operatsioonide korraldamist mõistliku aja jooksul, s.t vältida olukorda, kus ärajäänud tegevused lükatakse määramatusse kaugusesse.

Lugupidamisega,
Pille Ilves